ΣΕΚΑΣΕ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ιούνιος 2018
Τεύχος 6

Αγαπητά μέλη, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο Σύνδεσμος Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ελλάδος, (ΣΕΚΑΣΕ) σας προσκαλεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μελών του, που θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη, 6 Ιουνίου 2018 και ώρα 18:00 στα γραφεία του Πανεπιστημίου Αθηνών επί της οδού Σοφοκλέους αρ. 1 και Αριστείδου, 4ος όροφος, αίθουσα 416 (στάση μετρό Πανεπιστήμιο).

Οι δράσεις του ΔΣ μας, κατά τη δεύτερη περίοδο της θητείας του, διακρίνονται αφενός σε διαχειριστικές ενέργειες και σε εν γένει οργανωτικά θέματα που αναλήφθηκαν και διεκπεραιώθηκαν για τη χρηστή διοίκηση του σωματείου, και αφετέρου σε θέματα μεγαλύτερης δυναμικής που άπτονται των σκοπών του σωματείου περί ανάπτυξης και προβολής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης στην Ελλάδα. Για τα ανωτέρω, τα μέλη του ΔΣ, μαζί με τα μέλη του Συνδέσμου που συμμετείχαν ενεργά στις διάφορες δράσεις και projects, συνεργάστηκαν με σημαίνοντες επιστημονικούς, επαγγελματικούς και εκδοτικούς φορείς.

Στο παρόν τεύχος φιλοξενούμε, μεταξύ άλλων, το άρθρο του μέλους μας Αντώνη Ρούσσου, Ethics & Compliance Director, Astellas Pharmaceuticals ABEE σχετικά με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας ενός προγράμματος εταιρικής συμμόρφωσης, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης των ΗΠΑ, καθώς και του μέλους μας και μέλους του Δ.Σ. της Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος Ζέφης Νικολάου, σχετικά με το whistleblowing και το έργο και τη συμβολή της Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος στην εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος.

Τέλος, βρισκόμαστε σε συνεργασία με την εταιρεία Palladian για τη διοργάνωση του **1ου Συνεδρίου Κανονιστικής Συμμόρφωσης του ΣΕΚΑΣΕ** την Παρασκευή, **28 Σεπτεμβρίου 2018**, με τίτλο «Η Κανονιστική Συμμόρφωση: Ανταγωνιστικό Πλεονέκτημα στη Σύγχρονη Επιχειρηματικότητα», στο ξενοδοχείο N.J.V. Athens Plaza.

Με τιμή

Το Δ.Σ. του ΣΕΚΑΣΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χαιρετισμός Προέδρου 1

Πως αξιολογείται η αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος εταιρικής συμμόρφωσης; Χρήσιμες κατευθύνσεις από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ
(Α. Ρούσσος, Ethics & Compliance Director, Astellas Pharmaceuticals ABEE) 3

Η Αρχή της Διαφάνειας στον GDPR
(Β. Μοιράγια, Υπεύθυνη Κανονιστικής Συμμόρφωσης Hellas Capital Leasing, Μέλος ΔΣ ΣΕΚΑΣΕ) 8

Μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος στα χρόνια της Siemens και της Novartis
(Ζ. Νικολάου, Μέλος Δ.Σ. Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος,
Στέλεχος Κανονιστικής Συμμόρφωσης τραπεζικού τομέα, Μέλος ΣΕΚΑΣΕ) 16

Διεθνείς οικονομικές κυρώσεις & Εμπάργκο
(Κ. Κατσαντώνης, Manager Group Compliance Controls - Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς) 20

Πως αξιολογείται η αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος εταιρικής συμμόρφωσης; Χρήσιμες κατευθύνσεις από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ

(Α. Ρούσσος, Ethics & Compliance Director, Astellas Pharmaceuticals ABEE)

Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής έχουν υπάρξει διαχρονικά μια ιδιαίτερα χρήσιμη δεξαμενή καινοτόμων ιδεών στο χώρο της εταιρικής συμμόρφωσης. Η αρχή έγινε με τα Federal Sentencing Guidelines, η πρώτη έκδοση των οποίων πηγαίνει πίσω στο 1987, όταν η αρμόδια ανεξάρτητη Επιτροπή των ΗΠΑ εξέδωσε αναλυτικές κατευθυντήριες οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο τα Ομοσπονδιακά Ποινικά Δικαστήρια θα πρέπει να επιβάλουν ποινές σε περιπτώσεις παραβιάσεων της ομοσπονδιακής νομοθεσίας. Στο Κεφάλαιο 8 των Federal Sentencing Guidelines γίνεται εκτενής αναφορά στην ποινική μεταχείριση των νομικών προσώπων, όπου και καθιερώνεται ένας σχετικά αυτοματοποιημένος μηχανισμός για την ανεύρεση του λεγόμενου «Σκορ Υπαιτιότητας» ενός νομικού προσώπου υπό ποινική αξιολόγηση. Μεταξύ των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για να σχηματιστεί το «Σκορ Υπαιτιότητας» ανά περίπτωση συμπεριλαμβάνεται, και μάλιστα ως ελαφρυντική περίσταση, η ύπαρξη ενός *αποτελεσματικού* εταιρικού προγράμματος δεοντολογίας και συμμόρφωσης (*Effective Compliance and Ethics Program*), που υπό προϋποθέσεις μπορεί να αφαιρέσει μέχρι και τρεις μονάδες στη συνολική βαθμολόγηση της υπαιτιότητας ενός νομικού προσώπου επηρεάζοντας κατ' αυτό τον τρόπο θετικά το είδος και το ύψος της επαπειλούμενης ποινής.

Πότε όμως είναι *αποτελεσματικό* ένα Compliance & Ethics Program; Με έναρξη εφαρμογής τον Νοέμβριο του 2004, τα Federal Sentencing Guidelines περιέγραψαν τους λεγόμενους επτά πυλώνες (***"the seven pillars"***) που χρησιμοποιούνται έκτοτε για να βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση, ήτοι να απαντήσουν στο ερώτημα *«τι θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν κατ' ελάχιστον ένα αποτελεσματικό Compliance & Ethics Program;»*. Οι επτά αυτοί πυλώνες έχουν συνοπτικά ως εξής:

1. **Καθιέρωση διαδικασιών και πολιτικών που θα αποθαρρύνουν και εντοπίζουν παραβατικές συμπεριφορές,**
2. **Αποτελεσματική εποπτεία και υποστήριξη εκ μέρους της διοικητικής ομάδας – Επαρκής και αποτελεσματική στελέχωση του τμήματος Compliance & Ethics,**
3. **Ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο που γίνεται ο καθορισμός και η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων εντός της εταιρίας και ιδιαίτερα στις υψηλότερες ιεραρχικά θέσεις,**
4. **Αποτελεσματική Εκπαίδευση και Επικοινωνία του Compliance & Ethics Program προς το προσωπικό της επιχείρησης,**

Πως αξιολογείται η αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος εταιρικής συμμόρφωσης; Χρήσιμες κατευθύνσεις από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ

(Α. Ρούσσος, Ethics & Compliance Director, Astellas Pharmaceuticals ABEE)

5. **Συνεχής αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Compliance & Ethics Program,**
6. **Συνεπής εφαρμογή του Compliance & Ethics Program,**
7. **Διαρκής αξιολόγηση των κινδύνων και ανάληψη πρωτοβουλιών για τον αποτελεσματικό μετριασμό αυτών (Risk Assessment & Mitigation).**

Αυτοί οι επτά πυλώνες άσκησαν έκτοτε ιδιαίτερα σημαντική επιρροή στην ανά τον κόσμο αναζήτηση βέλτιστων πρακτικών για την διαμόρφωση αποτελεσματικών Compliance & Ethics Programs. Εξ ορισμού, βέβαια, η κατεύθυνση που έδωσαν διεθνώς δεν ήταν παρά μόνο γενικής φύσεως. Εξίσου σημαντική, ίσως και σημαντικότερη, αποδείχθηκε πρακτικά η πρόσφατη (Φεβρουάριος 2017) έκδοση από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ ενός πολύ χρήσιμου έγγραφου με τίτλο *"*Evaluation of Corporate Compliance Programs*"*.

Στο έγγραφο αυτό (που συνιστά κατ' ουσία συνέχεια του εγχειριδίου των Εισαγγελέων των ΗΠΑ με τις βασικές αρχές που θα πρέπει να ακολουθούν σε περιπτώσεις δίωξης επιχειρήσεων για παραβατικές συμπεριφορές κάθε είδους, "Principles of Federal Prosecution of Business Organizations"), το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ κατηγοριοποίησε και δημοσίευσε μερικές από τις πιο συχνές ερωτήσεις, που κατά κανόνα τίθενται από τις διωκτικές αρχές στις σχετικές αξιολογήσεις στις οποίες προβαίνουν για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων συμμόρφωσης επιχειρήσεων που αποτελούν αντικείμενο ποινικής έρευνας στις ΗΠΑ εξ αφορμής κάποιας διαπιστωμένης ή εικαζόμενης παραβατικής συμπεριφοράς. Οι συνήθεις αυτές ερωτήσεις εντάσσονται σε μία εκ των ακόλουθων έντεκα γενικότερων θεματικών κατηγοριών και υποκατηγοριών και βοηθούν, ακόμη πιο πρακτικά, στην διαμόρφωση μιας κοινής αντίληψης και ενός ελάχιστου κοινού παρονομαστή στην αξιολόγηση ενός προγράμματος συμμόρφωσης (σημ.: σε κάθε μία εξ αυτών παρέχονται ενδεικτικά στο παρόν κάποιες εκ των ερωτήσεων που χρησιμοποιεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ – ανατρέξτε στο ίδιο έγγραφο για μια αναλυτικότερη καταγραφή):

1. **Ανάλυση της υποκείμενης παραβατικής συμπεριφοράς:**
    - *Ανάλυση των βαθύτερων αιτιών (root cause analysis):* τι έπραξε η επιχείρηση για να εντοπίσει και αναλύσει τα βαθύτερα αίτια της εξεταζόμενης παραβατικής συμπεριφοράς; Ποια συστημικά αίτια εντοπίστηκαν και τι έπραξε η διοίκηση;
    - *Προϋπάρχουσες ενδείξεις:* υπήρχαν προϋπάρχουσες ενδείξεις κι αν ναι, ποια ήταν η στάση της εταιρίας έναντι αυτών;

Πως αξιολογείται η αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος εταιρικής συμμόρφωσης; Χρήσιμες κατευθύνσεις από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ

(Α. Ρούσσος, Ethics & Compliance Director, Astellas Pharmaceuticals ABEE)

2. **Ανώτατη και Ανώτερη Διοικητική Ομάδα (Senior & Middle Management):**
    - *Tone at the Top:* ποιος είναι ο τόνος που δίνει η διοίκηση σε θέματα συμμόρφωσης και ακεραιότητας; Τι έχει πράξει η διοίκηση ώστε να επιδείξει ακεραιότητα και ηγετική συμπεριφορά;
    - *Κοινή Δέσμευση:* Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί η διοίκηση ώστε να καταστήσει σαφή την κοινή δέσμευση όλων στη συμμόρφωση;
    - *Εποπτεία:* Τι είδους πληροφόρηση έφτασε στην ανώτατη και ανώτερη διοικητική ομάδα ώστε να ασκήσουν τη δέουσα εποπτεία;
3. **Αυτονομία και Πόροι του τμήματος Compliance & Ethics:**
    - *Ο ρόλος του Compliance:* συμμετείχε το τμήμα του Compliance στη λήψη αποφάσεων που σχετίζονταν με τη συγκεκριμένη παραβατική συμπεριφορά;
    - *Η «βαρύτητα» του Compliance:* ποια είναι η θέση του Compliance σε σχέση με άλλα στρατηγικά τμήματα της εταιρίας από άποψη βαρύτητας ρόλου, αποζημίωσης, reporting lines, πόρων, πρόσβασης στα κέντρα λήψης αποφάσεων, κλπ.;
    - *Η εμπειρία και τα προσόντα του Compliance:* Έχουν τα μέλη του τμήματος Compliance την ανάλογη εμπειρία και τα ανάλογα προσόντα σε σχέση με το ρόλο και τις ευθύνες τους;
    - *Η αυτονομία του Compliance:* Σε ποιον αναφέρονται τα μέλη του τμήματος Compliance; Έχουν πρόσβαση στα ανώτατα κλιμάκια;
    - *Οι πόροι και τα κεφάλαια του Compliance:* πώς έχουν ληφθεί οι αποφάσεις για τη στελέχωση και τους πόρους του τμήματος υπό το φως του risk profile της εταιρίας;
4. **Πολιτικές και Διαδικασίες:**
    - *Σχεδιασμός και Προσβασιμότητα:* ποια είναι η διαδικασία της εταιρίας για το σχεδιασμό και την εφαρμογή νέων πολιτικών; Υπάρχουν πολιτικές και διαδικασίες σε αυτή την περιοχή/δραστηριότητα όπου επισυνέβη η συγκεκριμένη αυτή παραβατική συμπεριφορά;
    - *Λειτουργική ενσωμάτωση των πολιτικών και διαδικασιών:* ποιος έχει ελέγξει αν αυτές οι πολιτικές και διαδικασίες είχαν λειτουργικά ενσωματωθεί στην επιχειρηματική δραστηριότητα του προσωπικού;

Πως αξιολογείται η αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος εταιρικής συμμόρφωσης; Χρήσιμες κατευθύνσεις από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ

(Α. Ρούσσος, Ethics & Compliance Director, Astellas Pharmaceuticals ABEE)

5. **Αξιολόγηση των Κινδύνων (Risk Assessment):**
   - *Risk Management:* ποια μεθοδολογία ακολουθεί η εταιρία για να εντοπίσει, αναλύσει και αντιμετωπίσει τους κινδύνους που αντιμετωπίζει;
   - *Συλλογή των πληροφοριών και ανάλυση αυτών:* ποιες πληροφορίες συλλέγει και χρησιμοποιεί η εταιρία για να ανακαλύπτει παρόμοιες παραβατικές συμπεριφορές; Πως τροφοδοτούν αυτές οι πληροφορίες το Compliance & Ethics Program της εταιρίας;
6. **Εκπαίδευση και Επικοινωνία (Training & Communications):**
   - *Risk-based Εκπαίδευση:* τι είδους και πόσο στοχευμένη εκπαίδευση έχει λάβει το προσωπικό σε αυτή την περιοχή/δραστηριότητα που έλαβε χώρα η παραβατική συμπεριφορά;
   - *Περιεχόμενο/Μορφή/Αποτελεσματικότητα της Εκπαίδευσης:* ήταν κατάλληλα και αποτελεσματικά τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν;
7. **Εμπιστευτικές αναφορές και Έρευνες (Confidential Reporting & Investigations):**
   - *Αποτελεσματικότητα του μηχανισμού αναφορών:* πώς αξιολογεί η εταιρία τη σοβαρότητα των καταγγελιών που λαμβάνει;
   - *Διεξαγωγή επαρκών και στοχευμένων ερευνών από ειδικευμένο προσωπικό:* πώς βεβαιώνει η εταιρία ότι οι έρευνες ανατίθενται σε κατάλληλο προσωπικό, είναι επαρκείς και καλά στοχευμένες, ανεξάρτητες και αντικειμενικές;
   - *Αντίδραση της εταιρίας σε συνέχεια ερευνών:* έχει χρησιμοποιήσει επαρκώς η εταιρία τις έρευνές της για να εντοπίσει τα βαθύτερα αίτια και τις ενδεχόμενες συστημικές αδυναμίες της; Πόσο ψηλά ιεραρχικά καταλήγουν τα αποτελέσματα μιας έρευνας;
8. **Κίνητρα και Πειθαρχικά Μέτρα:**
   - *Λογοδοσία:* Ποια πειθαρχικά μέτρα έλαβε η εταιρία έναντι αυτής της παραβατικής συμπεριφοράς; Κατέστησαν οι προϊστάμενοι υπόλογοι για τον ελλιπή έλεγχο και εποπτεία;
   - *Συνεπής εφαρμογή:* εφαρμόζεται η πειθαρχική διαδικασία κατά τρόπο συνεπή και δίκαιο σε όλο το μήκος και πλάτος του οργανισμού;
   - *Σύστημα κινήτρων:* τι είδους κίνητρα παρέχει η εταιρία σε θέματα συμμόρφωσης;

Πως αξιολογείται η αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος εταιρικής συμμόρφωσης; Χρήσιμες κατευθύνσεις από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ

(Α. Ρούσσος, Ethics & Compliance Director, Astellas Pharmaceuticals ABEE)

9. **Συνεχής βελτίωση, περιοδικός έλεγχος και αναθεώρηση του προγράμματος:**
    - *Εσωτερικός έλεγχος:* έλαβαν χώρα εσωτερικοί έλεγχοι σε αυτή την περιοχή/δραστηριότητα; Ποια ήταν τα αποτελέσματα ή τα ευρήματα αυτών των εσωτερικών ελέγχων;
    - *Έλεγχος των μηχανισμών εποπτείας:* έχει αναλύσει η εταιρία την αποτελεσματικότητα των μηχανισμού ελέγχου που χρησιμοποιεί σε αυτή την περιοχή/δραστηριότητα που επισυνέβη η παραβατική συμπεριφορά;
    - *Επικαιροποίηση:* πόσο συχνά επικαιροποιεί η εταιρία τις εκτιμήσεις κινδύνων στις οποίες προβαίνει ή και τις πολιτικές και τις διαδικασίες που έχει υιοθετήσει;
10. **Διαχείριση Προμηθευτών και Συνεργατών (Third Party Management):**
    - *Επαρκείς μηχανισμοί ελέγχου:* ποιοι μηχανισμοί υφίστανται για τον έλεγχο της διαχείρισης προμηθευτών και συνεργατών;
    - *Διαχείριση των σχέσεων:* πώς ελέγχει η εταιρία τρίτα μέρη με τα οποία συνεργάζεται; Πώς εκπαιδεύει η εταιρία τρίτα μέρη επί θεμάτων συμμόρφωσης στη συγκεκριμένη περιοχή/δραστηριότητα;
11. **Mergers & Acquisitions (M&As):**
    - *Έλεγχος δέουσας επιμέλειας (due diligence):* Εντοπίστηκε αυτή η παραβατική συμπεριφορά ή ο κίνδυνος εμφάνισης αυτής της παραβατικής συμπεριφοράς κατά το στάδιο του due diligence;
    - *Ενσωμάτωση του compliance στη διαδικασία του M&A:* υπήρξε το compliance μέρος της ομάδας που διεξήγαγε το due diligence και την όλη διαδικασία του M&A εν γένει;
    - *Διαδικασία που συσχετίζει το due diligence με την υλοποίηση του M&A:* Ποια ήταν η διαδικασία της εταιρίας για την εφαρμογή των πολιτικών συμμόρφωσης στις νέες οντότητες που αποκτήθηκαν στα πλαίσια του M&A;

Όλα τα ανωτέρω (*Federal Sentencing Guidelines, Principles of Federal Prosecution of Business Organizations, Evaluation of Corporate Compliance Programs*) συνιστούν χρήσιμα εργαλεία και για τα καθ' ημάς, καθώς μπορούν να μεταφέρουν συσσωρευμένη εμπειρία δεκαετιών στο χώρο της εταιρικής συμμόρφωσης και να συμβάλουν στη θωράκιση και την ενίσχυση των Compliance & Ethics Programs των ελληνικών επιχειρήσεων σε όλους τους κλάδους ε γένει.

Η Αρχή της Διαφάνειας στον GDPR

(Β. Μοιράγια, Υπεύθυνη Κανονιστικής Συμμόρφωσης Hellas Capital Leasing, Μέλος ΔΣ ΣΕΚΑΣΕ)

Η διαφάνεια προς τα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του GDPR, διότι συμβάλλει στη δυνατότητα των υποκειμένων να ελέγχουν τα προσωπικά τους δεδομένα.

Το σκεπτικό του Κανονισμού

Η αρχή της διαφάνειας, σύμφωνα με τον GDPR – σκέψη 58, απαιτεί οποιαδήποτε ενημέρωση που απευθύνεται στο κοινό ή στο υποκείμενο των δεδομένων να είναι συνοπτική, εύκολα προσβάσιμη και εύκολα κατανοητή και να χρησιμοποιείται σαφής και απλή διατύπωση και, επιπλέον, κατά περίπτωση, απεικόνιση. Οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να παρέχονται σε ηλεκτρονική μορφή, για παράδειγμα, όταν απευθύνονται στο κοινό, μέσω ιστοσελίδας. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία σε περιπτώσεις στις οποίες η πληθώρα των συμμετεχόντων και η πολυπλοκότητα των χρησιμοποιούμενων τεχνολογιών καθιστούν δύσκολο για το υποκείμενο των δεδομένων να γνωρίζει και να κατανοεί εάν, από ποιον και για ποιο σκοπό συλλέγονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, όπως στην περίπτωση επιγραμμικής διαφήμισης. Δεδομένου ότι τα παιδιά χρήζουν ειδικής προστασίας, κάθε ενημέρωση και ανακοίνωση, εάν η επεξεργασία απευθύνεται σε παιδί, θα πρέπει να διατυπώνεται σε σαφή και απλή γλώσσα την οποία το παιδί να μπορεί να κατανοεί εύκολα.

Οι αρχές του Κανονισμού και οι αναλυτικές υποχρεώσεις διαφάνειας

Στο άρθρο 5 του Κανονισμού, που περιλαμβάνει τις αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ήδη η πρώτη Αρχή αναφέρει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»).

Το άρθρο 12-«Διαφανής ενημέρωση, ανακοίνωση και ρυθμίσεις για την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων» περιγράφει αναλυτικά τα θέματα της διαφάνειας και ορίζει τις υποχρεώσεις του Υπεύθυνου Επεξεργασίας, κυρίως στις εξής:

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων κάθε πληροφορία που αναφέρεται στα άρθρα 13 και 14 και κάθε ανακοίνωση στο πλαίσιο των άρθρων 15 έως 22 και του άρθρου 34 σχετικά με την επεξεργασία σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή διατύπωση, ιδίως όταν πρόκειται για πληροφορία απευθυνόμενη ειδικά σε παιδιά. Οι πληροφορίες παρέχονται γραπτώς ή με άλλα μέσα, μεταξύ άλλων, εφόσον ενδείκνυται, ηλεκτρονικώς. Όταν ζητείται από το υποκείμενο των δεδομένων, οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται προφορικά, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητα του υποκειμένου των δεδομένων είναι αποδεδειγμένη με άλλα μέσα.

Η Αρχή της Διαφάνειας στον GDPR

(Β. Μοιράγια, Υπεύθυνη Κανονιστικής Συμμόρφωσης Hellas Capital Leasing, Μέλος ΔΣ ΣΕΚΑΣΕ)

2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων που προβλέπονται στα άρθρα 15 έως 22. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν αρνείται να ενεργήσει κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου των δεδομένων για να ασκήσει τα δικαιώματά του βάσει των άρθρων 15 έως 22, εκτός αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας αποδείξει ότι δεν είναι σε θέση να εξακριβώσει την ταυτότητα του υποκειμένου των δεδομένων.

3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων πληροφορίες για την ενέργεια που πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος δυνάμει των άρθρων 15 έως 22 χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατά δύο ακόμη μήνες, εφόσον απαιτείται, λαμβανομένων υπόψη της πολυπλοκότητας του αιτήματος και του αριθμού των αιτημάτων. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων για την εν λόγω παράταση εντός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος, καθώς και για τους λόγους της καθυστέρησης. Εάν το υποκείμενο των δεδομένων υποβάλλει το αίτημα με ηλεκτρονικά μέσα, η ενημέρωση παρέχεται, εάν είναι δυνατόν, με ηλεκτρονικά μέσα, εκτός εάν το υποκείμενο των δεδομένων ζητήσει κάτι διαφορετικό.

4. Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα υποκείμενα των δεδομένων σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 μπορούν να παρέχονται σε συνδυασμό με τυποποιημένα εικονίδια προκειμένου να δίνεται με ευδιάκριτο, κατανοητό και ευανάγνωστο τρόπο μια ουσιαστική επισκόπηση της σκοπούμενης επεξεργασίας. Εάν τα εικονίδια διατίθενται ηλεκτρονικά, είναι μηχανικώς αναγνώσιμα.

Το άρθρο 13-«Πληροφορίες που παρέχονται εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων» ορίζει το περιεχόμενο της ενημέρωσης προς τα υποκείμενα:

1. Όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν υποκείμενο των δεδομένων συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, κατά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων όλες τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου επεξεργασίας και, κατά περίπτωση, του εκπροσώπου του υπευθύνου επεξεργασίας,
β) τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, κατά περίπτωση,
γ) τους σκοπούς της επεξεργασίας για τους οποίους προορίζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη νομική βάση για την επεξεργασία,
δ) εάν η επεξεργασία βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο στ), τα έννομα συμφέροντα που επιδιώκονται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή από τρίτο,

Η Αρχή της Διαφάνειας στον GDPR

(Β. Μοιράγια, Υπεύθυνη Κανονιστικής Συμμόρφωσης Hellas Capital Leasing, Μέλος ΔΣ ΣΕΚΑΣΕ)

ε) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εάν υπάρχουν,
στ) κατά περίπτωση, την πρόθεση του υπευθύνου επεξεργασίας να διαβιβάσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό και την ύπαρξη ή την απουσία απόφασης επάρκειας της Επιτροπής ή, όταν πρόκειται για τις διαβιβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 46 ή 47 ή στο άρθρο 49 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, αναφορά στις ενδεδειγμένες ή κατάλληλες εγγυήσεις και τα μέσα για να αποκτηθεί αντίγραφό τους ή στο πού διατέθηκαν.

2. Εκτός από τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, κατά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων τις εξής επιπλέον πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση θεμιτής και διαφανούς επεξεργασίας:

α) το χρονικό διάστημα για το οποίο θα αποθηκευτούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή, όταν αυτό είναι αδύνατο, τα κριτήρια που καθορίζουν το εν λόγω διάστημα,
β) την ύπαρξη δικαιώματος υποβολής αιτήματος στον υπεύθυνο επεξεργασίας για πρόσβαση και διόρθωση ή διαγραφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή περιορισμό της επεξεργασίας που αφορούν το υποκείμενο των δεδομένων ή δικαιώματος αντίταξης στην επεξεργασία, καθώς και δικαιώματος στη φορητότητα των δεδομένων,
γ) όταν η επεξεργασία βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α), την ύπαρξη του δικαιώματος να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του οποτεδήποτε, χωρίς να θιγεί η νομιμότητα της επεξεργασίας που βασίστηκε στη συγκατάθεση πριν από την ανάκλησή της,
δ) το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή,
ε) κατά πόσο η παροχή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποτελεί νομική ή συμβατική υποχρέωση ή απαίτηση για τη σύναψη σύμβασης, καθώς και κατά πόσο το υποκείμενο των δεδομένων υποχρεούται να παρέχει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και ποιες ενδεχόμενες συνέπειες θα είχε η μη παροχή των δεδομένων αυτών,
στ) την ύπαρξη αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφοι 1 και 4 και, τουλάχιστον στις περιπτώσεις αυτές, σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη λογική που ακολουθείται, καθώς και τη σημασία και τις προβλεπόμενες συνέπειες της εν λόγω επεξεργασίας για το υποκείμενο των δεδομένων.

3. Όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας προτίθεται να επεξεργαστεί περαιτέρω τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για άλλο σκοπό από εκείνο για τον οποίο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέχθηκαν, ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων, πριν από την εν λόγω περαιτέρω επεξεργασία, πληροφορίες για τον σκοπό αυτόν και άλλες τυχόν αναγκαίες πληροφορίες, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Η Αρχή της Διαφάνειας στον GDPR

(Β. Μοιράγια, Υπεύθυνη Κανονιστικής Συμμόρφωσης Hellas Capital Leasing, Μέλος ΔΣ ΣΕΚΑΣΕ)

Η διαφάνεια στην πράξη

Σύμφωνα με τα παραπάνω, βλέπουμε ότι ο Κανονισμός, στο πλαίσιο της ενίσχυσης των πληροφοριών στα υποκείμενα των δεδομένων, δημιουργεί την ανάγκη να θεσπιστούν από τις εταιρείες τόσο πολιτικές πληροφόρησης ως προς τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων, όσο και επιπρόσθετοι έλεγχοι στις διάφορες φάσεις και στάδια της ροής των πληροφοριών εντός και – κυρίως – εκτός εταιρείας. Επίσης, επιβάλλει να ενισχυθούν οι μέθοδοι, οι μηχανισμοί αλλά και οι χρόνοι ανταπόκρισης της εταιρείας στα αυξημένα δικαιώματα – και κατ'επέκταση – αιτήματα των υποκειμένων.

Υπόδειγμα περιεχομένων ενημέρωσης για τα Προσωπικά Δεδομένα

Η ενημέρωση για τα Προσωπικά Δεδομένα θα πρέπει να είναι συνοπτική αλλά σαφής, απλή και κατανοητή. Η έκτασή της δεν θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να δυσχεραίνει την κατανόηση. Προτείνεται να μην υπερβαίνει τις δύο σελίδες σε συνεχές κείμενο, ενώ σε ιστοσελίδα θα μπορούσε να εμφανίζεται με τη μορφή υποενοτήτων που μπορούν να ανοίγουν σταδιακά πατώντας πάνω στον τίτλο τους.

Ενδεικτικά περιεχόμενα μίας τέτοιας ενημέρωσης μπορούν να είναι τα εξής:

- Εισαγωγή – θεσμικό πλαίσιο
- Πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα που συλλέγουμε
- Γιατί συλλέγουμε τα προσωπικά σας δεδομένα
- Με ποιους μοιραζόμαστε τα προσωπικά σας δεδομένα
- Χρόνος αποθήκευσης των προσωπικών δεδομένων
- Τα δικαιώματά σας και πώς μπορείτε να τα ασκήσετε
- Επικοινωνία με τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων

PALLADIAN COMMUNICATIONS SPECIALISTS

Ο Σύνδεσμος Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ελλάδος (ΣΕΚΑΣΕ), ο επίσημος φορέας Κανονιστικής Συμμόρφωσης στην Ελλάδα, υλοποιεί σε συνεργασία με την **Palladian** το πρώτο του Συνέδριο με τίτλο: "Η Κανονιστική Συμμόρφωση: Ανταγωνιστικό Πλεονέκτημα στη Σύγχρονη Επιχειρηματικότητα". Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή **28 Σεπτεμβρίου 2018** στο ξενοδοχείο **N.J.V. Athens Plaza**, στην Αθήνα.

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ Ι
Προκλήσεις & Σύγχρονες πρακτικές αντιμετώπισης του Money Laundering.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙ
Product & market governance: Τι σημαίνουν οι αλλαγές στη νομοθεσία για τα επενδυτικά και ασφαλιστικά προϊόντα και αγορές.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙΙ
Ο διευρυμένος ρόλος του Compliance Officer: η συμβολή του στην εμπέδωση κουλτούρας συμμόρφωσης στην εταιρεία και η αυξημένη προσωπική του ευθύνη.

ΕΝΟΤΗΤΑ IV
Compliance & Ethics – "Συμπόρευση" στρατηγικής μεταξύ business και compliance / ισορροπία μεταξύ κόστους και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙΣ

- Θα γνωρίσεις τις σύγχρονες προκλήσεις για τα στελέχη της Κανονιστικής Συμμόρφωσης, καθώς και τις απαιτήσεις και προσδοκίες του εποπτικού φορέα.
- Θα ενημερωθείς για νέα νομοθετήματα και εποπτικές τάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο και για την πορεία ενσωμάτωσής τους στην ελληνική πραγματικότητα.
- Θα πληροφορηθείς για εργαλεία και μεθόδους για την επιτυχή ανταπόκριση στις απαιτήσεις τόσο αναφορικά με την πρόληψη του ξεπλύματος χρήματος όσο και με τις επενδυτικές πράξεις και προϊόντα.
- Θα συζητήσεις για τις προσωπικές ευθύνες των στελεχών Κανονιστικής Συμμόρφωσης αλλά και για τις ευθύνες της Διοίκησης και τις επιπτώσεις τους.
- Θα δεις τη διάσταση της Κανονιστικής Συμμόρφωσης ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την εταιρεία και το πώς η Κανονιστική Συμμόρφωση αποτελεί στρατηγικό εταίρο της Διοίκησης για την αύξηση της αξίας της επιχείρησης.
- Θα ενημερωθείς με προσωπικά παραδείγματα για τρόπους βελτίωσης της συμβολής σου στην επιτυχία της εταιρείας.
- Θα ανταλλάξεις εμπειρίες με συναδέλφους από άλλες εταιρείες.
- Μέσα από τα διαδραστικά πάνελ θα βρεις απαντήσεις σε προβλήματα που σε απασχολούν.

ΤΟ ΚΟΙΝΟ

- Στελέχη Κανονιστικής Συμμόρφωσης
- Έμμισθοι Δικηγόροι
- Στελέχη Εσωτερικού Ελέγχου
- Οικονομικοί Διευθυντές
- Εποπτικοί φορείς
- Εξωτερικοί Νομικοί Σύμβουλοι Εταιρειών
- Ακαδημαϊκοί
- Θεσμικοί παράγοντες

Αλλά και εκπρόσωποι από:

- Ελληνικά και Διεθνή Δικηγορικά Γραφεία
- Εταιρείες Συμβούλων επιχειρήσεων
- Ελεγκτικές Εταιρείες
- Τράπεζες και Επενδυτικές Εταιρείες
- Ασφαλιστικές Εταιρείες
- Εταιρείες παροχής υπηρεσιών

ΟΙ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΣΕΚΑΣΕ

Ο **Σύνδεσμος Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ελλάδος (ΣΕΚΑΣΕ)** ιδρύθηκε τον Μάιο του 2016 και αποτελεί το **πρώτο επίσημο σωματείο στελεχών** Κανονιστικής Συμμόρφωσης στην Ελλάδα. (https://www.compliance.gr/) Ο κύριος **στόχος** του ΣΕΚΑΣΕ είναι να **προαγάγει** και να **διαδώσει** το πλαίσιο λειτουργίας της **Κανονιστικής Συμμόρφωσης** και να ενισχύσει τον ρόλο των Υπευθύνων αυτής, στο ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

Οι δράσεις του **ΣΕΚΑΣΕ** περιλαμβάνουν:

- Διοργάνωση ή/και συμμετοχή σε θεματικές εκδηλώσεις, συνέδρια κ.λπ. για την προβολή του επαγγέλματος του Υπεύθυνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- Προώθηση των θέσεων και των θεμάτων των μελών του Σωματείου που σχετίζονται με τη λειτουργία της Κανονιστικής Συμμόρφωσης γενικότερα.
- Υποβολή προτάσεων για τη βελτίωση του πλαισίου λειτουργίας της Κανονιστικής Συμμόρφωσης, με βάση τα διεθνή πρότυπα.

- Προσδιορισμό Αρχών και Προτύπων που προάγουν την Κανονιστική Συμμόρφωση.
- Διάδοση στο ευρύτερο κοινό της σημασίας της Κανονιστικής Συμμόρφωσης για τους Οργανισμούς, αλλά και την Ελληνική Οικονομία και Κοινωνία.
- Ανάπτυξη συνεργασιών με επαγγελματικούς, εκπαιδευτικούς και θεσμικούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ο **ΣΕΚΑΣΕ** παρέχει στα μέλη του:

- Συνεχή ενημέρωση και παροχή πληροφοριών, σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο, τους κανόνες λειτουργίας και τις μεθοδολογίες της Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- Πρόσβαση σε βέλτιστες πρακτικές και χρήσιμα εργαλεία για τη διευκόλυνση και τη βελτίωση της μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης μιας εταιρείας.
- Έκδοση τριμηνιαίου ενημερωτικού δελτίου (newsletter), με παρουσίαση εξειδικευμένων θεμάτων της Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- Ευνοϊκότερους οικονομικούς όρους για τα εκπαιδευτικά προγράμματα της μεγαλύτερης διεθνούς οργάνωσης για την Κανονιστική Συμμόρφωση, της International Compliance Association (ICA).
- Δυνατότητα για δικτύωση και ανάπτυξη αλληλεγγύης μεταξύ των επαγγελματιών της Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Η PALLADIAN COMMUNICATIONS SPECIALISTS

Η **PALLADIAN COMMUNICATIONS SPECIALISTS** είναι εταιρία συμβούλων στρατηγικής επικοινωνίας με ειδίκευση στις εξής υπηρεσίες: **communication strategy development, media relations, public affairs, crisis & issues management**. Αποστολή μας είναι να δημιουργούμε μετρήσιμη προστιθέμενη αξία για τους πελάτες μας. Στα 17 χρόνια λειτουργίας της η **PALLADIAN** έχει να επιδείξει ένα μακρύ ιστορικό επιτυχημένων ολοκληρωμένων εκστρατειών ενημέρωσης για μια σειρά από ευαίσθητα θέματα, οι οποίες άλλαξαν τις αντιλήψεις του κοινού και επηρέασαν τις εξελίξεις. Η σημαντική εμπειρία που έχει η PALLADIAN στον τομέα της οργάνωσης εκδηλώσεων, οδήγησαν στη δημιουργία ενός νέου, ανεξάρτητου business unit (Palladian Conferences) εντός της εταιρίας, με αντικείμενο τη διοργάνωση συνεδρίων. www.palladianconferences.gr

ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΣΗΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΡΟΤΟΝΤΑ (7 ΑΤΟΜΩΝ) ΓΙΑ ΜΕΛΗ
800€ πλέον ΦΠΑ 24%
ΑΤΟΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΙΑ ΜΕΛΗ
100€ πλέον ΦΠΑ 24%

ΣΗΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΡΟΤΟΝΤΑ (7 ΑΤΟΜΩΝ) ΓΙΑ ΜΗ ΜΕΛΗ
1000€ πλέον ΦΠΑ 24%
ΑΤΟΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΙΑ ΜΗ ΜΕΛΗ
130€ πλέον ΦΠΑ 24%

ΦΟΙΤΗΤΕΣ - ΑΝΕΡΓΟΙ
40€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (περιορισμένες θέσεις)

ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ

- Παρακολούθηση όλων των εργασιών συνεδρίου
- Τσάντα με το υλικό του συνεδρίου
- Συμμετοχή σε coffee breaks και γεύμα
- Πλήρη απολογισμό του συνεδρίου

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Για χορηγίες και πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα παρακαλώ επικοινωνήστε με:

Γρηγόρης Λεωνίδης
MANAGING PARTNER
Τηλ: 210-3392321
Κιν: 6979982965
leonidis@palladian.gr

Για πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία εγγραφής συνέδρων παρακαλώ επικοινωνήστε με:

Κωνσταντίνα Συλλέου
CONFERENCES EXECUTIVE
Τηλ: 210-3392321
6946-799370
conferences@palladian.gr

Δηλώστε συμμετοχή

Μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος στα χρόνια της Siemens και της Novartis

(Ζ. Νικολάου, Μέλος Δ.Σ. Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος,
Στέλεχος Κανονιστικής Συμμόρφωσης τραπεζικού τομέα, Μέλος ΣΕΚΑΣΕ)

Πλείστες όσες υποθέσεις σε διεθνές, αλλά και εθνικό επίπεδο, από τα πρόσφατα σκάνδαλα Dieselgate, LuxLeaks και «Panama Papers», έως τα καθ΄ημάς με τη Siemens και την εν εξελίξει υπόθεση της Novartis, καθιστούν σαφές ότι οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αποκάλυψη παράνομων δραστηριοτήτων που βλάπτουν το δημόσιο συμφέρον και την ευημερία των πολιτών και της κοινωνίας μας, όπως η απάτη, η διαφθορά, η εταιρική φοροδιαφυγή και η ζημία στην υγεία των ανθρώπων και το περιβάλλον.

Η κατά καιρούς αποκάλυψη υποθέσεων διαφθοράς έχει καταδείξει ότι συνήθως τούτη εξελίσσεται στο σκοτάδι για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα, ενώ είναι γνωστή σε έναν ευρύτερο κύκλο ανθρώπων. Ενδεχομένως, οι προαναφερόμενες υποθέσεις να μην έβλεπαν ποτέ το φως της δημοσιότητας, αν οι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών δεν είχαν το θάρρος να μιλήσουν. Ως εκ τούτου, γίνεται κατανοητό το πόσο πολύτιμοι στη διαλεύκανση τέτοιων υποθέσεων είναι οι whistleblowers ή «μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος», όπως ενσωματώθηκε ο θεσμός στην ελληνική έννομη τάξη το 2014 : από την αποκάλυψη οικονομικών σκανδάλων εκατομμυρίων μέχρι την παροχή πληροφοριών και για άλλες εγκληματικές πρακτικές, οι whistleblowers διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην διάσωση πόρων, ακόμη και ανθρωπίνων ζωών.

Σημαντικός υπήρξε ο ρόλος τους και στην υπόθεση Siemens, μια από τις μεγαλύτερες εταιρικές υποθέσεις διαφθοράς στην ιστορία, όπου το ζήτημα έκλεισε με τη συμφωνία της εταιρείας το 2008 να πληρώσει περίπου 1 δισ. ευρώ σε πρόστιμα και ποινές, μετά από έρευνες από τις αμερικανικές και γερμανικές αρχές για δωροδοκίες για την υπογραφή συμβάσεων. Και εκεί που η χώρα προσπαθούσε να επουλώσει αυτές τις πληγές, μια νέα υπόθεση βγήκε στο φως, από whistleblowers: δύο πρώην πρωθυπουργοί και οκτώ πρώην υπουργοί παραπέμφθηκαν στην ειδική προανακριτική επιτροπή της Βουλής, λόγω αναφοράς των ονομάτων τους στη δικογραφία για την υπόθεση της φαρμακοβιομηχανίας Novartis, ενώ ενδέχεται και μεγάλος αριθμός γιατρών να έχει δωροδοκηθεί από την εν λόγω εταιρεία.

Μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος στα χρόνια της Siemens και της Novartis

(Ζ. Νικολάου, Μέλος Δ.Σ. Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος,
Στέλεχος Κανονιστικής Συμμόρφωσης τραπεζικού τομέα, Μέλος ΣΕΚΑΣΕ)

Έχουν ειπωθεί πολλά και ακόμη περισσότερα θα διαμειφθούν στο πλαίσιο της προανακριτικής διαδικασίας. Η Διεθνής Διαφάνεια - Ελλάς (ΔΔ-Ε) σέβεται, ασφαλώς, το τεκμήριο αθωότητας των προσώπων που φέρονται να έχουν εμπλακεί στην υπόθεση, καθώς και την ίδια τη διαδικασία που βρίσκεται σε εξέλιξη, αλλά θα πρέπει να επισημανθεί, με αφορμή και αυτή την υπόθεση, αφενός το πόσο ευάλωτος στη διαφθορά είναι ο κλάδος της υγείας, αφετέρου ότι η διασυνοριακή εταιρική διαφθορά «ζει και βασιλεύει»[1].

Ο αγώνας ενάντια στη διασυνοριακή εταιρική διαφθορά είναι δύσκολος και διαρκής, απαιτεί την στενή συνεργασία του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα και η ΔΔ-Ε μετέχει αποφασιστικά σε αυτόν[2].

Ωστόσο, και ο θεσμός του μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος στην υπόθεση Novartis έχει πληγεί βάναυσα. Οι τρεις μάρτυρες της υπόθεσης προβάλλονται άλλοτε ως «μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος», άλλοτε ως «προστατευόμενοι μάρτυρες» και άλλοτε ως «κουκουλοφόροι μάρτυρες». Η εν λόγω παραφιλολογία αφήνει ουσιαστικά έκθετο τον πολύτιμο αυτό θεσμό που, παρά την πρόσφατη νομοθέτησή του, αμφισβητείται έντονα ακόμη και από αυτούς που τον νομοθέτησαν.

Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι ο θεσμός των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά μόνο όταν περιβάλλεται με τις ύψιστες εγγυήσεις, δεδομένου ότι οι καταγγέλλοντες αναλαμβάνουν ένα τεράστιο ρίσκο. Συχνά, έχουν την πεποίθηση ότι ο νόμος τους προστατεύει, αλλά στην πραγματικότητα δεν είναι προστατευμένοι, λόγω του πολύ περιορισμένου πεδίου εφαρμογής του νόμου και της δυσκολίας που αντιμετωπίζουν οι μη νομικά εκπαιδευμένοι καταγγέλλοντες να κάνουν διάκριση ανάμεσα σε προστατευόμενα και μη προστατευόμενα εγκλήματα.

1. Όπως επισημαίνει πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ, σχετικά με την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας Αλλοδαπών Δημοσίων Λειτουργών κατά τις Διεθνείς Επιχειρηματικές Συναλλαγές, τα 2/3 των δωροδοκιών καταβάλλονται σε αξιωματούχους χωρών των οποίων ο δείκτης ανθρώπινης ανάπτυξης είναι μέτριος, υψηλός ή πολύ υψηλός.
2. Προωθώντας τις απαραίτητες νομοθετικές μεταρρυθμίσεις, συμβάλλοντας στην ευαισθητοποίηση των πολιτών και συνεχίζοντας τις προσπάθειες για την αλλαγή νοοτροπίας. Μάλιστα, θεωρώντας ότι η επιμόρφωση των εταιρειών αποτελεί βάση για την επίτευξη αλλαγής, λειτουργεί το Business Intergity Forum (Φόρουμ Ακεραιότητας Επιχειρήσεων), μέσω του οποίου οι εταιρείες που συμμετέχουν -μέχρι σήμερα περί τις 20 από τις μεγαλύτερες στη χώρα μας- διακηρύττουν ανοιχτά τη δέσμευσή τους να λειτουργούν με διαφάνεια, υιοθετώντας συγκεκριμένες πολιτικές και πρακτικές χρηστής διακυβέρνησης. Επίσης, εφαρμόζει το «Σύμφωνο Ακεραιότητας», ένα εργαλείο χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας στις δημόσιες συμβάσεις και την υιοθέτηση καλών πρακτικών στον τομέα της δημόσιας διοίκησης.

Μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος στα χρόνια της Siemens και της Novartis

(Ζ. Νικολάου, Μέλος Δ.Σ. Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος,
Στέλεχος Κανονιστικής Συμμόρφωσης τραπεζικού τομέα, Μέλος ΣΕΚΑΣΕ)

Επίσης, πολλοί whistleblowers πλήρωσαν το τίμημα της καταγγελίας τους[3] με την απώλεια της εργασίας τους, τη διακύβευση της φήμης τους ή ακόμη και με τον κλονισμό της υγείας τους.

Η ΔΔ-Ε έχει επιδιώξει σθεναρά, σε βάθος χρόνου και με συστηματικές προσπάθειες, τη βελτιστοποίηση του νομικού πλαισίου των καταγγελιών και τούτο αποτελεί, επί του παρόντος, υψηλή προτεραιότητα και του έργου του ΟΟΣΑ στην χώρα μας. Αναλυτικότερα:

■ Τον Απρίλιο του 2013: Η ΔΔ-Ε παρουσίασε δημοσίως την έκθεσή της http://www.transparency.gr/ti-kanoume/whistleblowing/ σχετικά με τη συνολική έλλειψη νομοθεσίας περί whistleblowing στη χώρα.

■ Τον Μάιο του 2014: Θεσπίστηκαν διατάξεις στην ελληνική έννομη τάξη σχετικά με την καταγγελία παράνομων ενεργειών, πιθανότατα όχι ως αποτέλεσμα των προσπαθειών της ΔΔ-Ε, αλλά ως εκπλήρωση υποχρέωσης που αναλήφθηκε στο πλαίσιο του Μνημονίου που υπεγράφη μεταξύ της Ελλάδας και των διεθνών δανειστών της.

■ Τον Δεκέμβριο του 2017: Ζητήθηκε, εκ νέου, η τεχνική βοήθεια του ΟΟΣΑ για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις στον εθνικό νόμο περί προστασίας μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, με την ευκαιρία του Συνεδρίου για τον εορτασμό της 20ης επετείου της Σύμβασης του ΟΟΣΑ κατά της δωροδοκίας, στο Παρίσι.

■ Επειδή δεν προέκυψε ευαισθητοποίηση του κοινού, ενόψει ή μετά τη θέσπιση του νόμου, η ΔΔ-Ε επαναφέρει στο προσκήνιο, με κάθε ευκαιρία, ζητήματα που σχετίζονται με το whistleblowing.

Πριν λίγες ημέρες, διεξήχθη στην Αθήνα μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση για τον θεσμό των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, με βασικό καλεσμένο τον Ελληνοαμερικανό πρώην πράκτορα της CIA John Kyriakou, ο οποίος φυλακίστηκε και ακόμη υφίσταται τις συνέπειες των αντιποίνων, επειδή αποκάλυψε ότι οι ΗΠΑ παραβίασαν το διεθνές δίκαιο, με την Προεδρική απόφαση/ανοχή να εκτελείται το βασανιστήριο του εικονικού πνιγμού.

3. Σύμφωνα με παγκόσμια έρευνα του 2016, για την επιχειρηματική δεοντολογία, το 36% των εργαζομένων που ανέφεραν κάποιο παράπτωμα έπεσε θύμα αντιποίνων.

Μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος στα χρόνια της Siemens και της Novartis

(Ζ. Νικολάου, Μέλος Δ.Σ. Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος,
Στέλεχος Κανονιστικής Συμμόρφωσης τραπεζικού τομέα, Μέλος ΣΕΚΑΣΕ)

Η πρόσφατη πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για νέο πλαίσιο προστασίας μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος θα αναγκάσει μια σειρά χωρών να εγκαταλείψουν την αδράνεια[4] αναφορικά με τη συγκρότηση ενός αποτελεσματικού νομικού πλαισίου και θα εναρμονίσει τις εθνικές νομοθεσίες της ΕΕ αναφορικά με τα επίπεδα προστασίας των καταγγελλόντων παραβάσεις του ενωσιακού δικαίου. Επίσης, αναμένεται να καθορίσει ασφαλείς διαύλους για την υποβολή αναφορών τόσο εντός ενός οργανισμού όσο και προς τις δημόσιες αρχές[5]. Πολύ σημαντικό είναι ότι θα προστατεύει τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος έναντι απόλυσης, υποβιβασμού και άλλων μορφών αντιποίνων και θα απαιτεί από τις εθνικές αρχές να ενημερώνουν τους πολίτες και να τους παρέχουν κατάρτιση σχετικά με τον τρόπο χειρισμού των εν λόγω μαρτύρων. Τέλος, θα δημιουργήσει μια ασπίδα προστασίας και για όσους δρουν ως πηγές για την ερευνητική δημοσιογραφία.

Ενδεχομένως, το εν λόγω σχέδιο Οδηγίας να μην είναι το ιδανικό νομοθέτημα, από πολλές απόψεις, αλλά αποτελεί μια αξιοσημείωτη πρωτοβουλία για να στηρίξει όλους εκείνους που είναι έτοιμοι να αναλάβουν το ρίσκο της αποκάλυψης σοβαρών παρανομιών, προς όφελος της διαφάνειας και της ακεραιότητας.

Ζέφη Νικολάου, MA, CFE, CFSE

4. Σήμερα, μόνο 10 κράτη μέλη της ΕΕ διασφαλίζουν ότι οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος προστατεύονται πλήρως, ενώ στις υπόλοιπες χώρες η προστασία που παρέχεται είναι μερική και εφαρμόζεται μόνο σε συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες εργαζομένων.
5. Όλες οι εταιρείες με περισσότερους από 50 εργαζομένους ή με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 10 εκατ. ευρώ θα πρέπει να θεσπίσουν εσωτερική διαδικασία για τον χειρισμό των αναφορών των whistleblowers. Επίσης, ο νέος νόμος θα καλύπτει όλες τις κρατικές και περιφερειακές διοικήσεις και τους δήμους άνω των 10.000 κατοίκων.

Διεθνείς οικονομικές κυρώσεις & Εμπάργκο

(Κ. Κατσαντώνης, Manager Group Compliance Controls - Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς)

Οι οικονομικές κυρώσεις είναι περιορισμοί που έχουν τεθεί σε εφαρμογή από τον ΟΗΕ, την ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο ή και άλλα κράτη για σκοπούς εξωτερικής πολιτικής και εθνικής ασφάλειας, με σκοπό να περιορίσουν την παροχή ορισμένων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και την πρόσβαση στις χρηματοπιστωτικές αγορές, τα κεφάλαια και τους οικονομικούς πόρους από συγκεκριμένα άτομα, οντότητες, ομάδες καθεστώτα.

Οι Εθνικές κυβερνήσεις και οι Διεθνείς Οργανισμοί όπως τα Ηνωμένα Έθνη και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν επιβάλλει οικονομικές κυρώσεις για να εξαναγκάσουν, να αποτρέψουν και να τιμωρήσουν οντότητες που θέτουν σε κίνδυνο τα συμφέροντά τους ή παραβιάζουν τους διεθνείς κανόνες συμπεριφοράς. Οι οικονομικές κυρώσεις έχουν χρησιμοποιηθεί για να προωθήσουν μια σειρά από στόχους εξωτερικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της τρομοκρατίας , της διακίνησης ναρκωτικών, της μη διάδοσης των πυρηνικών όπλων, της προώθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της επίλυσης συγκρούσεων και της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο.

Οι οικονομικές κυρώσεις επιβάλλονται γενικά για:

• Να εξαναγκαστεί ένα καθεστώς, ή τα άτομα ενός καθεστώτος σε αλλαγή της συμπεριφοράς τους, μέσω της αύξησης του κόστους σε τέτοιο βαθμό, ώστε να αποφασίσουν να σταματήσουν την παραβατική συμπεριφορά,

• Να περιοριστεί ή να εμποδιστεί ένας στόχος, διακόπτοντας την πρόσβαση σε βασικούς πόρους που απαιτούνται για να συνεχιστεί η παράνομη συμπεριφορά,

• Να αποδοκιμαστεί, στιγματιστεί και δυνητικά να απομονωθεί ένα καθεστώς ή μια κυβέρνηση ή μια ομάδα ατόμων, ως τρόπος αποστολής ευρύτερων πολιτικών μηνυμάτων σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο,

• Να προστατευτεί η αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν κλαπεί από διεφθαρμένους πολιτικούς ή / και δικτάτορες από μια χώρα, μέχρις ότου αυτά τα στοιχεία ενεργητικού να μπορέσουν να επαναπατριστούν.

Διεθνείς οικονομικές κυρώσεις & Εμπάργκο

(Κ. Κατσαντώνης, Manager Group Compliance Controls - Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς)

Σχηματικά, οι Διεθνείς Κυρώσεις που ήταν σε ισχύ για το 2016 ήταν οι εξής:

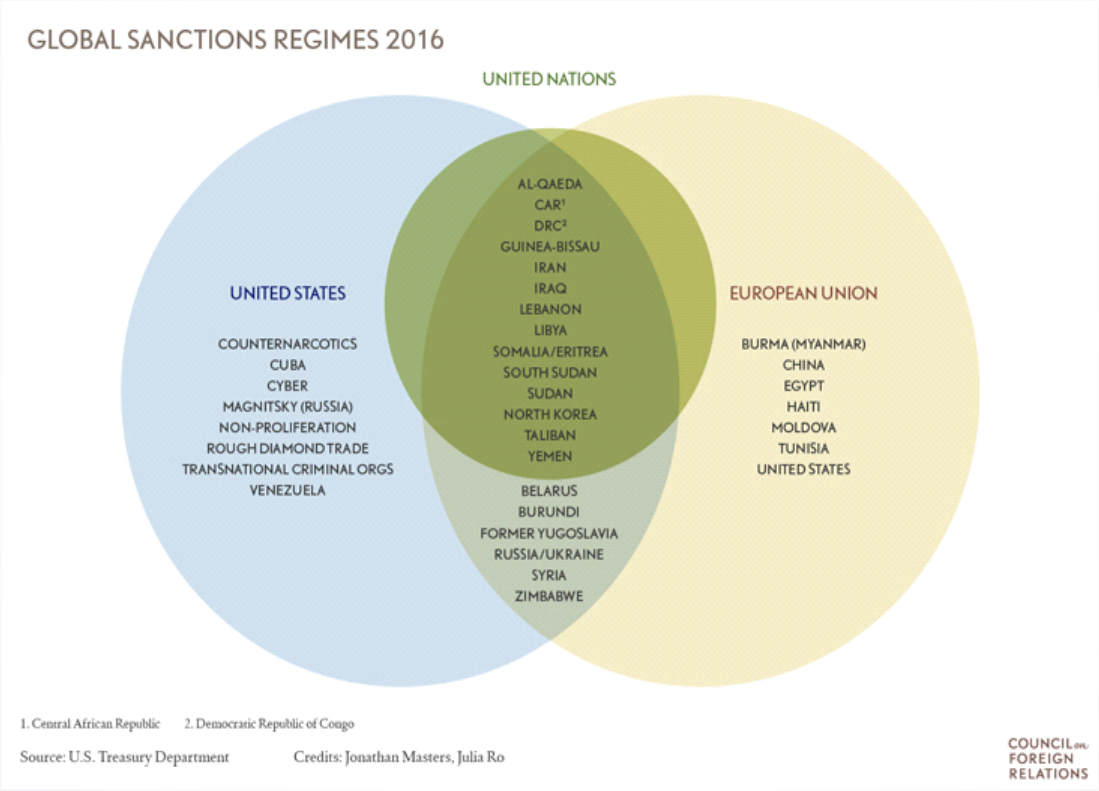

Ποιος εμπλέκεται στη λήψη και εφαρμογή κυρώσεων

Τα Ηνωμένα Έθνη (ΟΗΕ) επιβάλλουν οικονομικές κυρώσεις και απαιτούν από τα κράτη μέλη να τα εφαρμόσουν μέσω ψηφισμάτων που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. (Περισσότερες πληροφορίες στο website https://www.un.org/sc/suborg/en/sanctions/information)

Το κύριο όργανο διαχείρισης κρίσεων του ΟΗΕ είναι το Συμβούλιο Ασφαλείας. Οι αποφάσεις για ενδεχόμενες Κυρώσεις πρέπει να ψηφιστούν κατά πλειοψηφία από τα 15 μέλη του χωρίς παράλληλα να υπάρχει βέτο από κάποιο από τα πέντε μόνιμα μέλη (ΗΠΑ, Κίνα, Γαλλία, Ρωσία και το Ηνωμένο Βασίλειο). Οι πιο συνηθισμένοι τύποι κυρώσεων των Ηνωμένων Εθνών, οι οποίοι είναι δεσμευτικοί για όλα τα κράτη μέλη, είναι η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, οι ταξιδιωτικές απαγορεύσεις και τα εμπάργκο όπλων.

Διεθνείς οικονομικές κυρώσεις & Εμπάργκο

(Κ. Κατσαντώνης, Manager Group Compliance Controls - Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) εφαρμόζει όλες τις οικονομικές κυρώσεις που επιβάλει ο ΟΗΕ. Αυτό γίνεται μέσω κανονισμών της ΕΕ που έχουν άμεση νομική ισχύ σε όλα τα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Η ΕΕ μπορεί επίσης να επιβάλει τις δικές της οικονομικές κυρώσεις, μερικές φορές αποκαλούμενες "αυτόνομες" κυρώσεις της ΕΕ. Αυτές εφαρμόζονται επίσης μέσω κανονισμών που έχουν άμεσο αποτέλεσμα σε όλα τα κράτη μέλη. (περισσότερες πληροφορίες στο website https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/423/sanctions-policy_en)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβάλλει κυρώσεις (γνωστές συνηθέστερα ως περιοριστικά μέτρα) στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας. Επειδή η ΕΕ δεν διαθέτει κοινή στρατιωτική δύναμη, πολλοί ευρωπαίοι ηγέτες θεωρούν τις κυρώσεις το ισχυρότερο μέσο εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ. Οι πολιτικές κυρώσεων πρέπει να λαμβάνουν ομόφωνη συναίνεση από τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το όργανο που εκπροσωπεί τους ηγέτες της ΕΕ.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες χρησιμοποιούν τις Οικονομικές Κυρώσεις περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη χώρα. Όταν εκδίδεται εκτελεστικό διάταγμα (ΕΟ) που δηλώνει εθνική κατάσταση έκτακτης ανάγκης ως απάντηση σε μια «ασυνήθιστη και έκτακτη» ξένη απειλή, όπως η «διάδοση πυρηνικών, βιολογικών και χημικών όπλων» ή Τρομοκρατία ή εισβολή ξένης χώρας σε άλλη χώρα, αυτό παρέχει στον πρόεδρο ειδικές εξουσίες για να ρυθμίζει το εμπόριο σε σχέση με αυτή την απειλή για περίοδο ενός έτους, εκτός εάν παραταθεί από τον ίδιο ή τερματιστεί με κοινή απόφαση του Κογκρέσου. (Περισσότερες πληροφορίες στο link https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/Programs.aspx)

Σε ποιους απευθύνονται οι κυρώσεις:

Σε αντίθεση με την κοινή πεποίθηση, τα προγράμματα οικονομικών κυρώσεων δεν στοχεύουν τα κράτη, τα άτομα και τους οργανισμούς στα οποία απευθύνονται αλλά τα πρόσωπα των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και γενικότερα στα άτομα ή τους κατοίκους των κρατών που εκδίδουν Κυρώσεις ή εφαρμόζουν τις Κυρώσεις του ΟΗΕ.

Ποιο συγκεκριμένα:

Οι οικονομικές κυρώσεις της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των κυρώσεων των Ηνωμένων Εθνών) εφαρμόζονται στο έδαφος της ΕΕ και σε όλα τα πρόσωπα της ΕΕ, όπου και αν βρίσκονται στον κόσμο. Όλοι οι υπήκοοι της ΕΕ και οι νομικές οντότητες που έχουν συσταθεί βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ πρέπει να συμμορφώνονται με τις οικονομικές κυρώσεις της ΕΕ που ισχύουν, ανεξάρτητα από το πού πραγματοποιούνται οι δραστηριότητές τους.

Διεθνείς οικονομικές κυρώσεις & Εμπάργκο

(Κ. Κατσαντώνης, Manager Group Compliance Controls - Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς)

Οι βρετανικές οικονομικές κυρώσεις ισχύουν στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου και σε όλα τα πρόσωπα του Ηνωμένου Βασιλείου, όπου και αν βρίσκονται στον κόσμο. Όλοι οι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου και οι βρετανικές νομικές οντότητες που έχουν συσταθεί βάσει του βρετανικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους, πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τις βρετανικές οικονομικές κυρώσεις που ισχύουν, ανεξάρτητα από το πού πραγματοποιούνται οι δραστηριότητές τους.
Οι κυρώσεις των ΗΠΑ αφορούν τους πολίτες των ΗΠΑ, όπου και αν βρίσκονται. Επίσης αφορούν τους μόνιμους αλλοδαπούς κάτοικους των ΗΠΑ, όπου και αν βρίσκονται, τις Εταιρείες που έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν σύμφωνα με το δίκαιο των ΗΠΑ, τις οντότητες και πρόσωπα που βρίσκονται στις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς και τους Φορείς που ανήκουν ή ελέγχονται από πολίτες των ΗΠΑ

Είδη οικονομικών κυρώσεων

Οι οικονομικές κυρώσεις έχουν πολλές μορφές, καθώς αναπτύσσονται ως απάντηση σε μια δεδομένη κατάσταση.

Οι πιο συνηθισμένοι τύποι οικονομικών κυρώσεων που χρησιμοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια είναι:

Στοχευμένο πάγωμα περιουσιακών στοιχείων: αυτά ισχύουν για άτομα, οντότητες και οργανισμούς που κατονομάζονται, περιορίζοντας την πρόσβαση σε κεφάλαια και οικονομικούς πόρους.
Περιορισμοί σε ένα ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών αγορών και υπηρεσιών: αυτά μπορούν να ισχύουν για άτομα, οντότητες και οργανισμούς που ονομάζονται, συγκεκριμένες ομάδες ή ολόκληρους τομείς. Μέχρι σήμερα, έχουν λάβει τη μορφή:

απαγόρευσης επενδύσεων
περιορισμών στην πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές
οδηγιών για τη διακοπή τραπεζικών σχέσεων και δραστηριοτήτων
απαιτήσεων για την κοινοποίηση ή την έγκριση, πριν πραγματοποιηθούν ή ληφθούν, ορισμένες πληρωμές

• Περιορισμοί στην παροχή χρηματοοικονομικών, ασφαλιστικών, μεσιτικών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή άλλης οικονομικής βοήθειας.

• Οδηγίες για την διακοπή όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων: Αυτές θα καθορίσουν τον τύπο της δραστηριότητας και θα μπορούν να εφαρμοστούν σε ένα συγκεκριμένο άτομο, ομάδα, τομέα ή χώρα.

Διεθνείς οικονομικές κυρώσεις & Εμπάργκο

(Κ. Κατσαντώνης, Manager Group Compliance Controls - Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς)

Οι συνέπειες της παραβίασης των κυρώσεων υπερβαίνουν κατά πολύ τις ήδη σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις των προστίμων και μπορούν να έχουν σοβαρές επιπτώσεις τόσο για το άτομο όσο και κυρίως για τον οργανισμό.

Οι πρόσθετες πιθανές συνέπειες των παραβιάσεων των κυρώσεων περιλαμβάνουν:

Ζημιά στην φήμη της εταιρείας,
Δυσμενείς επιπτώσεις στις εμπορικές σχέσεις με πελάτες και προμηθευτές,
Αδυναμία συναλλαγών με την χώρα που έχει επιβάλει εμπάργκο ενώ δεν θα μπορεί να διενεργεί και συναλλαγές στο νόμισμα αυτό,
Το φυσικό πρόσωπο ή και ο οργανισμός μπορεί να ενταχθούν στις ειδικές λίστες με περιοριστικά μέτρα και θα υπόκεινται στους ίδιους περιορισμούς με αυτούς στους οποίους απευθύνονται οι κυρώσεις
Ποινικές κυρώσεις και ποινές φυλάκισης.

Για την αποφυγή όλων των δυσμενών επιπτώσεων είναι σημαντικό οι εταιρείες να εξετάσουν:

• Την αξιολόγηση του κινδύνου (risk assessment) εφόσον υπάρχουν δραστηριότητες, πελάτες και συναλλαγές που ενδέχεται να επηρεάζονται από τις Οικονομικές Κυρώσεις και τα Εμπάργκο που επιβάλλονται διεθνώς.

• Την καθιέρωση πολιτικών και διαδικασιών για το πώς θα πρέπει να ενεργούν οι υπάλληλοι και ποιοι έλεγχοι θα πρέπει να πραγματοποιούνται ούτως ώστε να αποφεύγονται πιθανές εμπλοκές με καταστάσεις κυρώσεων. Οι γραπτές πολιτικές και διαδικασίες θα πρέπει να συνοδεύονται από προγράμματα κατάρτισης για να διασφαλίζεται ότι είναι κατανοητές και εφαρμόζονται σωστά σε όλη την εταιρεία.

• Την συνεχή παρακολούθηση (Monitoring) των κυρώσεων για την λήψη έγκαιρων αποφάσεων σε επίπεδο εταιρείας αν υπάρξουν τροποποιήσεις αλλά και κυρίως να επικαιροποιηθούν οι εσωτερικές διαδικασίες και πολιτικές. Ιδιαίτερη σημασία και προσοχή θα πρέπει να δίνεται όταν οι Κυρώσεις που επιβάλλονται στην ίδια χώρα από π.χ. ΗΠΑ και ΕΕ διαφέρουν μεταξύ τους.

• Την αξιολόγηση του νομικού κινδύνου. Εκ πρώτης όψεως οι ελληνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται διεθνώς ενδέχεται να επηρεάζονται από τις κυρώσεις της ΕΕ και όχι των ΗΠΑ. Με μια πιο προσεκτική ματιά όμως μπορούν να εντοπισθούν θυγατρικές, στελέχη πολίτες των ΗΠΑ, συνεργάτες , προμηθευτές , τρίτα μέρη – πάροχοι υπηρεσιών, συνεργαζόμενες τράπεζες, ανταποκρίτριες τράπεζες, που υπόκεινται και ενδέχεται να έχουν πιθανή έκθεση στις κυρώσεις των ΗΠΑ.

• Την θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών ταυτοποίησης των πελατών και των προμηθευτών οι οποίοι θα πρέπει να «σκανάρονται» σε συνεχή βάση με βάση τις διεθνείς λίστες προσώπων και των οντοτήτων που υπόκεινται σε οικονομικές κυρώσεις. Η ύπαρξη κατάλληλων Πληροφοριακών Συστημάτων που να αυτοματοποιεί τις διαδικασίες ελέγχου του πελατολογίου και να παράγει real time alerts, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση από τις Εποπτικές Αρχές για την εφαρμογή του Θεσμικού Πλαισίου.

Επισκεφτείτε το site μας: www.compliance.gr

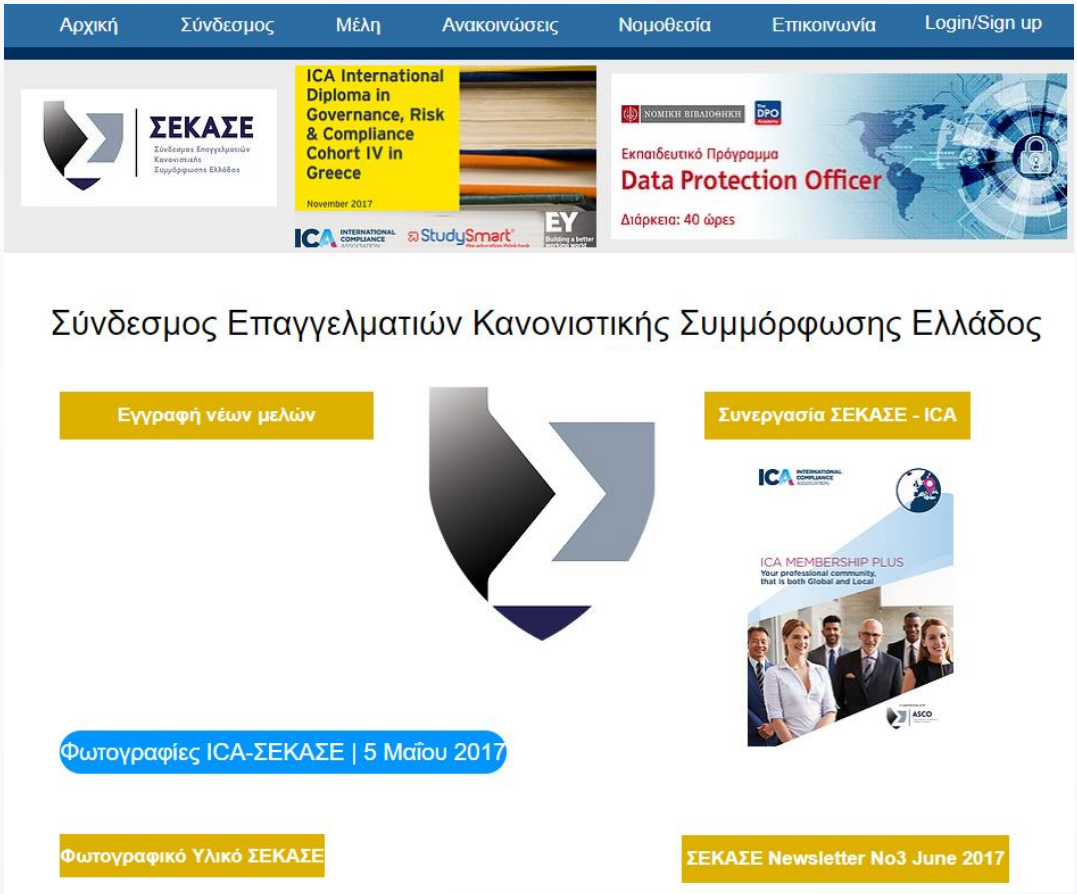

Επικοινωνία

Δορυλαίου 18, Αθήνα - Ελλάδα
T: +30 6932640141
+30 6972007192
Email: sekase.asco@gmail.com